

Tổ hợp tác ¹

‘Tổ hợp tác’ là ...

“... Một cách thức bắt đầu công việc, giúp thiết lập các mối liên hệ xã hội giúp cho người dân ổn định và nâng cao đời sống”

“... Giúp cho người dân đi đến các thỏa thuận và đưa ra tiếng nói chung mạnh mẽ hơn trong việc ra quyết định và trong đàm phán với những đối tác có nhiều quyền lực hơn”

“Các tổ hợp tác nuôi cá ở vùng nông thôn bang Tây Ben-gan đã gặt hái được những thành công rực rỡ. Họ đã tiết kiệm được số tiền rất lớn và bởi vậy họ cũng có khả năng vay được vốn lớn hơn” - *Ajit Banerjee, Giám đốc Điều hành Chi nhánh Ngân hàng Ludhurka (Purulia, Bang Tây Ben-gan, Ấn Độ)*

“Làng tôi ở cách thị trấn 30 cây số. Trước đây tôi chẳng biết phải nhờ ai giúp đỡ, nhưng nay nhờ có các tổ hợp tác được thành lập mà người dân đã có vai trò mạnh mẽ hơn và rất tự tin khi chủ động tìm kiếm nguồn hỗ trợ” - *Kuddus Ansary, Chủ nhiệm Tổ hợp tác Kajpara (Bang Tây Ben-gan, Ấn Độ)*

“... Một cách thức làm tăng hiệu quả cho các hoạt động ở địa phương”

“... Tạo cơ hội tiếp cận dễ dàng hơn đến vốn tín dụng cũng như các nguồn lực và dịch vụ khác”

Các tổ hợp tác là một hướng đi thực tế để xây dựng nguồn lực xã hội. Những hoạt động khác gồm có:

Thiết lập mạng lưới và mắt xích liên kết nhằm giúp cho các nhà cung cấp và đối tượng dịch vụ có thể làm việc cùng nhau và củng cố quan hệ giữa các cá nhân có cùng các mối quan tâm giống nhau, đồng thời mở ra cơ hội để họ tham gia vào các thiết chế rộng lớn hơn, chẳng hạn như các tổ chức chính trị hoặc đoàn thể quần chúng.

Giúp đỡ người dân trở thành thành viên của các tổ, nhóm chính thức để mọi người cùng thỏa thuận và chấp nhận một tập hợp các quy tắc và phương pháp làm việc, cũng như những biện pháp cần thực hiện khi có thành viên không tuân thủ những quy tắc đó.

Xây dựng mối quan hệ tin cậy lẫn nhau (còn gọi là quan hệ ‘cho và nhận’), chia sẻ thông tin, phối hợp hành động, hợp tác và chia sẻ nỗ lực trong việc tạo ra “lưới an sinh xã hội phi chính thức” (thông qua giúp đỡ lẫn nhau). Đó có thể là sự tương trợ lẫn nhau giữa các cá nhân và tập thể, và phát triển cao hơn sẽ là liên minh các tổ hợp tác.

Liên minh Tổ hợp tác có vai trò rất tốt trong việc liên kết người dân với các nhà cung cấp dịch vụ (từ hệ thống **khuyến nông-khuyến ngư** đến các **cơ quan** chính phủ và **tổ chức** phi chính phủ, mạng lưới **ngân hàng nông nghiệp**, những cơ sở cung cấp **vật tư sản xuất** hoặc làm dịch vụ **tiêu thụ sản phẩm**).

“Nhờ có các tổ hợp tác liên minh lại với nhau, mà việc nghiên cứu nghề nuôi trồng thủy sản và cơ chế tín dụng linh hoạt đã thực sự phát huy hiệu quả đối với tăng cường an ninh lương thực và giảm tình trạng nợ đọng của các hộ dân vùng Jabarrah - Ấn Độ.” - *Báo cáo thường niên của Chương trình Các Hệ Nấu ăn lại 2003-2004*

Cụ bà Lalita Mahato bang Tây Ben-gan, “Hồi trước chúng tôi không dám báo cảnh đàn ông trong làng rằng đừng có tin những người lạ! Bây giờ thì chúng tôi đã có thể đến ngân hàng hỏi vay tiền, và còn có thể nói thẳng những bức xúc với chính quyền huyện Panchayat mà không e ngại gì cả. Chúng tôi rất mừng vì được lắng nghe và tôn trọng”

¹ Một phương thức xây dựng nguồn lực xã hội mà người dân có thể sử dụng để giảm thiểu rủi ro và mưu cầu các mục tiêu về sinh kế

Tổ hợp tác hình thành như thế nào?

Bắt đầu

1. Tìm hiểu xem đã có tổ nào như vậy tồn tại hay chưa

Nếu đã có, bạn cần hỏi xem có nên đến thăm tổ đó hay không. Trong trường hợp bạn tìm được điều gì bạn mong muốn, bạn không cần thiết phải lập một tổ riêng, nhưng nếu không, bạn hãy rút ra bài học cho riêng mình.

2. Nói chuyện với những người xung quanh và đề nghị họ giúp đỡ

Hãy lập ra một nhóm nhỏ mà trong đó mọi người đều có vai trò nhất định nào đó. Cố gắng liên hệ với một người đã có kinh nghiệm lập nhóm. Nếu có người muốn tham gia, hãy để người đó biết rằng mọi thành viên đều phải có trách nhiệm góp phần xây dựng nhóm. Cân nhắc về việc tìm kiếm sự hỗ trợ từ những người có chuyên môn về lĩnh vực bạn cần và sẵn lòng giúp đỡ bạn. Các dự án, ngân hàng, tổ chức phi chính phủ, cán bộ khuyến nông – khuyến ngư sẽ phát huy tác dụng đối với việc này ở những góc độ khác nhau, từ việc sắp xếp điểm nhóm họp đến việc huy động những nguồn lực cần thiết.

3. Đi từ nhỏ đến lớn

Để giải quyết các vấn đề lớn, cần đi từ những vấn đề nhỏ, chẳng hạn như sửa chữa những lỗi nhỏ và đưa mọi việc vào khuôn khổ trước khi trình bày ý tưởng trước đông đảo quần chúng. Các nhóm nhỏ thường ít khi bị chia rẽ bởi bất đồng ý kiến hay bị thiếu số lán át. Các thành viên xuất thân từ những môi trường giống nhau và có mối quan tâm như nhau thường dễ dàng tin tưởng lẫn nhau và chấp nhận trách nhiệm liên đới cho các hoạt động của họ.

4. Đặt tên cho tổ

Một cái tên phù hợp sẽ giúp mọi người cảm thấy mình là một thành viên tích cực của nhóm và sẵn sàng cùng với người khác làm việc vì mục tiêu chung. Điều này sẽ giúp mọi người đoàn kết với nhau hơn.

5. Thông qua điều lệ hoạt động

Điều lệ hoạt động là sự thể hiện bằng văn bản đối với mục tiêu và quy chế của tổ thể hiện mong muốn của các thành viên và đòi hỏi mọi thành viên phải tuân thủ. Điều này có thể giúp tránh được mâu thuẫn và làm rõ được trách nhiệm của từng cá nhân thành viên.

6. Thống nhất thời gian và địa điểm họp tổ

Khuyến khích các thành phần nam nữ tham gia vào tổ (với tư cách cá nhân hoặc tập thể). Tạo điều kiện tối đa cho cả thành viên nam và nữ cùng phát huy vai trò xây dựng tổ và bồi dưỡng kỹ năng lãnh đạo cho họ. Nếu bạn chỉ muốn tổ không có quá đông thành viên, bạn có thể tổ chức các cuộc họp nhóm ban đầu ở nhà một thành viên nào đó. Lựa chọn thời gian thích hợp và dễ nhớ để mọi người đến họp (ví dụ ngày thứ 3 đầu tiên của các tháng).

Vài lời khuyên ...

Những điều nên làm:

- Tham gia thường xuyên vào các cuộc họp tổ
- Làm việc minh bạch: các số liệu (như sổ biên bản, phiếu đăng ký tham gia, sổ sách kế toán) sẽ giúp cho tổ nhớ lại được những quyết định đưa ra tại các cuộc họp. Điều này sẽ rất bổ ích cho việc giám sát và đánh giá hoạt động.

Một ví dụ về biên bản họp tổ

Ngày	Nội dung họp	Thảo luận	Quyết định cuối cùng
4/6	Hội nghị Mua thức ăn Phạt ủy viên đến muộn	Có Có Có	3 thành viên sẽ tham dự 2 người mua 3 túi, 6 / 6 Không
11/6	Báo cáo hội nghị Báo cáo tình hình bán gà	Có Có	Sửa đổi điều lệ Các thành viên đến trường học để quảng cáo sản phẩm
18/6		

- Thực hành tiết kiệm nhỏ để xây dựng quỹ tập thể; các thành viên có thể được chấp nhận cho vay vốn từ tiền tiết kiệm và tổ sẽ bồi dưỡng kỹ năng về đặt lãi suất, giải ngân vốn và điều này rất có lợi khi huy động vốn tín dụng ngân hàng.
- Mở tài khoản tiết kiệm tại ngân hàng nông nghiệp, ngân hàng hợp tác xã hoặc ngân hàng thương mại nơi gần nhất, xây dựng quan hệ giữa tổ hợp tác với ngân hàng.
- Triển khai các hoạt động tạo thu nhập để giúp tổ có tài sản và tiến đến tự trang trải chi phí.
- Việc thay đổi lãnh đạo phải được mọi người nhất trí: Tuy nhiên, nếu quá thường xuyên sẽ gây bất ổn và khiến việc lập kế hoạch dài hạn trở nên khó khăn. Mặt khác, cần có sự luân chuyển định kỳ để tất cả các thành viên có cơ hội phát triển kỹ năng tổ chức và lãnh đạo.

Điều nên tránh:

- Không nên phân biệt đối xử giữa các thành viên do khác biệt về đẳng cấp, tôn giáo hoặc quan điểm chính trị.

Thành lập ban quản lý

Cần có một chủ nhiệm, một thủ quỹ và một thư ký

Chủ nhiệm phải làm gì?

Chủ nhiệm: tổ chức các cuộc họp (theo chương trình cụ thể), tổng kết nội dung cuối mỗi buổi họp, khuyến khích các thành viên tham gia, đại diện cho tổ khi gặp mặt những người bên ngoài

Người thủ quỹ phải làm gì?

Thủ quỹ: lưu trữ và báo cáo các số liệu về tài chính, bảo vệ và quản lý tiền mặt hoặc tài khoản ngân hàng, giữ sổ quỹ và các chứng từ chi.

Thư ký phải làm gì?

Thư ký: chuẩn bị chương trình cho các cuộc họp, ghi chép biên bản họp và giải quyết thư từ.

Địa chỉ liên lạc cần biết

Các cẩm nang hoạt động khác

Ngoài tài liệu này, chúng tôi còn có một số cẩm nang hữu ích khác, đó là:

- Khảo sát khả năng tiếp cận thông tin
- Quy trình tạo dựng đồng thuận

Để có các bản in hoặc bản sao, quý vị có thể liên hệ với Văn phòng STREAM Quốc gia, Văn phòng STREAM Khu vực hoặc tải xuống từ trang web STREAM.

Chúng tôi rất mong nhận được ý kiến đóng góp của quý độc giả về các cẩm nang này. Độc giả có thể gọi điện thoại, gửi thư điện tử hoặc thư thường cho Trường phòng Thông tin hiện đang làm việc ở Văn phòng Quốc gia sở tại.

Văn phòng STREAM Quốc gia Việt Nam

STREAM-SAPA
Bộ Thủy sản
Đ/c Số 10 Nguyễn Công Hoan
Ba Đình, Hà Nội
Điện thoại: (84) (4) 771 8689
Fax: (84) (4) 771 8390
Email: streamsapa@mofi.gov.vn

Văn phòng STREAM Khu vực

NACA - STREAM
Department of Fisheries Complex
Kasetsart University Campus
Phaholyothin Rd
Bangkhen, Bangkok 10903
Thailand
Phone: 662 561 1728/29
Fax: 662 561 1727
Email: stream@enaca.org

Trang web của Sáng kiến STREAM

www.streaminitiative.org